

CZĘŚĆ I TEST WYBORU

Za każdą poprawnie zaznaczoną informację otrzymasz jeden punkt. Jeżeli chcesz wycofać swój wybór, wyraźnie przekreśl krzyżykiem odpowiedź z której rezygnujesz i zaznacz odpowiedź właściwą.

1. Z wybranych obszarów geograficznych podkreśl te, które nie należą do archipelagu Małych Antyli.

Haiti, Brazylia, Dominikana, Chile

2. Z wymienionych poniżej nazw geograficznych terytoriów, wybierz i podkreśl tą, która dotyczy przedstawionego opisu.

Chile, Haiti, Brazylia, Dominikana

Wyspa Saona wchodzi w skład tego państwa. Na wybrzeżu kraju rozpościera się strefa lasów tropikalnych, wewnątrz pokrywają stopy porośnięte kaktusami. Przeważa klimat wilgotny, podrównikowy.

3. Do państw wymienionych w tabeli przyporządkuj po jednej krainie geograficznej leżącej w przeważającej powierzchni na terytorium tych państw.

Kordyliera Patagońska, Nizina Amazonki, Nizina Orinoko, Wyżyna Gujańska, Kordyliery Łuku Antylskiego

Brazylia	Chile	Haiti

4. Podkreśl właściwą odpowiedź.

Dominikana to państwo leżące w zachodniej / we wschodniej części wyspy Haiti. Od zachodu / wschodu graniczy z Republiką Haiti a od wschodu, przez cieśninę Mona, z Portoryko / Kubą. Od północy oblewają ją wody Oceanu Atlantyckiego / Oceanu Spokojnego, a od południa wody Morza Karaibskiego / Morza Sargassowego.

5. Poniższy tekst zawiera informacje społeczno–ekonomiczne na temat Brazylii. Wpisz w puste miejsca wybrane wyrazy z poniższej listy.

wschodzie	zachodzie	północy	najstabiliej	najgęściej	São Paulo	Bogota
Rio de Janeiro	favelas	falafel	kawę	sizal	Minas Gerais	Santa Catarina

Ludność Brazylii rozmieszczona jest nierównomiernie. Nadal koncentruje się na..... kraju. Nizina Amazonki nadal pozostaje zaludnionym regionem Brazylii. Główne miasta, w których zamieszkuje największa liczba ludności to..... i W latach sześćdziesiątych znacznie wzrosły migracje ze wsi do miast, co przyczyniło się do niezwykle szybkiego rozwoju dzielnic biedy, zwanych w Brazylii Brazylia jest krajem, gdzie głównie uprawia się Najbogatszym w surowce mineralne stanem jest

6. Podkreśl właściwą odpowiedź.

Chile jest państwem o najbardziej *wydłużonym / eliptycznym* kształcie na świecie. Za punkt najbardziej wysunięty na południe uważa się *Przylądek Horn / Przylądek Igielny*. Skrajny punkt na północy znajduje się na styku granic z *Peru i Boliwią / Peru i Argentyną*. Terytorium Chile rozciąga się między wybrzeżem *Pacyfiku / Atlantyku* a wododziałem *Kordyliarów/ Andów*.

7. Określ czy powyższe stwierdzenia są prawdziwe (P) czy fałszywe (F). Odpowiedzi zaznacz obwódką wokół odpowiedniej litery

a) Wzdłuż wybrzeży Chile ciągnie się oceaniczny Rów Atakamski.	P / F
b) Gleby występujące w północnej części Chile to głównie gleby inicjalne oraz słabo wykształcone.	P / F
c) Na wybrzeżu Chile, jak i w Andach, opadów jest skrajnie mało.	P / F
d) Zimny Prąd Peruwiański zwiększa sumę opadów atmosferycznych w Chile.	P / F

PYTANIA 8–38 Wybierz właściwą odpowiedź zaznaczając ją obwódką (kółkiem):

8. Na wzgórzu Corcovado w Rio de Janeiro znajduje się:

- a) stadion narodowy Maracaña
- b) obserwatorium astronomiczne Valongo
- c) Pomnik Chrystusa Odkupiciela
- d) twierdza z XVII wieku

9. Składnikiem acarajé, brazylijskiego dania, jest/są

- a) surowa ryba i sok z limonki
- b) krewetki
- c) kukurydza
- d) kawior

10. Typowy chilijski taniec zwany tańcem z chustkami to

- a) cueca
- b) bachata
- c) salsa
- d) samba

11. Zwierzęciem, które w naturze NIE występuje w Brazylii jest

- a) mrówkojad
- b) jaguar
- c) lama andyjska
- d) pirania

12. Diamantina w Brazylii, figuruje na liście Światowego Dziedzictwa UNESCO. Jest to

- a) rzymsko–katolickie sanktuarium
- b) jezioro na Wyżynie Gujańskiej
- c) miasto z zabytkami z epoki kolonialnej i muzeum diamentów
- d) atol na Atlantyku, należący do stanu Rio Grande DE Norte

13. Zwierzęciem, które w naturze NIE występuje w Chile jest:

- a) puma
- b) struś nandu
- c) pingwin Humboldta
- d) lis rudy

14. Artibonite to

- a) najdłuższa rzeka Haiti
- b) wulkan w środkowym Chile
- c) kurort w Dominikanie
- d) portugalski pałac z XVII wieku w północnej Brazylii

15. Z modernistycznej architektury słynie

- a) Santo Domingo
- b) Delmas
- c) Brasilia
- d) Viña del Mar

16. Pandeiro to

- a) drugi najwyższy szczyt w Andach
- b) potrawa kuchni karaibskiej na bazie fasoli
- c) brazylijski instrument muzyczny zbliżony do tamburynu
- d) kolonialne miasto w Haiti

17. Największym miastem Dominikany jest

- a) Santo Domingo
- b) Punta Cana
- c) Santiago
- d) La Vega

18. Sopaipillas, chilijski przysmak to rodzaj

- a) placuszków smażonych w oleju
- b) zupy z kraba
- c) kukurydzianych lodów
- d) słabego piwa z przyprawami

19. Capirinha to

- a) brazylijski koktajl alkoholowy
- b) sztuka walki i taniec wywodzący się z wybrzeża Brazylii
- c) gatunek ryby zamieszkującej Amazonkę
- d) kurort w środkowym Chile

20. Jednym z instrumentów charakterystycznych dla muzyki merengue jest/są

- a) cymbały
- b) skrzypce
- c) akordeon
- d) flet

21. Valparaíso jest położone

- a) w centrum wyspy Haiti
- b) na wybrzeżu Atlantyku
- c) na wybrzeżu Pacyfiku
- d) na wybrzeżu Morza Karaibskiego

22. Sancocho to danie kuchni dominikańskiej. Jest to rodzaj

- a) deseru
- b) pizzy z kozim serem
- c) potrawy z mięsa i warzyw
- d) słonego ciasta

23. Język polski w Brazylii jest używany przez potomków imigrantów, którzy przybywali do Ameryki Południowej w XIX wieku z dawnych terenów Rzeczypospolitej, wówczas objętych zaborami. Obecnie najwięcej brazylijskich Polaków mieszka w stanie:

- a) Amapa
- b) Roraima
- c) Acre
- d) Parana

24. Rdzenni mieszkańcy południowych obszarów Chile i Argentyny to

- a) Inkowie
- b) Aztekowie
- c) Kreole
- d) Mapucze

25. Państwem, które graniczy z Chile jest

- a) Urugwaj
- b) Ekwador
- c) Wenezuela
- d) Boliwia

26. San Pedro de Atacama to popularna wśród turystów miejscowość w północnym Chile.

W pobliżu można zobaczyć

- a) gejzery i salary
- b) barokowy kompleks klasztorny
- c) rafę koralową
- d) drewniane domy na palach wbitych w dno rzeki

27. Sanktuarium Bom Jesus w Brazylii, z rokokowym kościołem i kaplicami drogi krzyżowej, znajdujące się na liście światowego dziedzictwa UNESCO, stoi w mieście

- a) Manaus
- b) Fortaleza
- c) Porto Alegre
- d) Congonhas

28. Enriquillo to

- a) jezioro w Dominikanie z populacją krokodyli i flamingów
- b) wulkan błotny w środkowej Brazylii
- c) pałac cesarza Brazylii z XIX w.
- d) impreza karnawałowa na karaibskim wybrzeżu Haiti

29. Curaçao, likier będący haitańską specjalnością, produkuje się zalewając alkoholem

- a) kawałki ananasa
- b) skórki pomarańczy
- c) wiórki kokosowe
- d) roztopioną czekoladę

30. Na wyspie Chiloé u wybrzeży Chile można zobaczyć obiekty znajdujące się na liście światowego dziedzictwa UNESCO. Są to

- a) drewniane kościoły
- b) kamienne kule
- c) prehistoryczne piece
- d) naskalne malowidła

31. Qhapac Ñan (pol. Trakt Królewski) znajduje się od 2014 r. na liście światowego dziedzictwa UNESCO. Jest to system dróg zajmujący ogromny obszar dawnego imperium Inków. Obejmuje tereny należące do kilku państw, w tym:

- a) Brazylii
- b) Dominikany
- c) Chile
- d) Haiti

32. Aleksander Selkirk, szkocki żeglarz, stał się pierwowzorem rozbitka Robinsona Crusoe, bohatera powieści Daniela Defoe. Przez kilka lat mieszkał samotnie na wyspie, która obecnie należy do

- a) Dominikany
- b) Haiti
- c) Chile

d) Brazylii

33. W regionie Los Lagos (Krainie Jezior) w Chile istnieją duże skupiska potomków imigrantów z Europy, którzy do dziś posługują się językiem

- a) litewskim
- b) niemieckim
- c) fińskim
- d) irlandzkim

34. Park Narodowy Torres del Paine znajduje się

- a) na północy Chile
- b) na południu Chile
- c) na północy Brazylii
- d) na południu Brazylii

35. Arirania amazońska, występująca w Brazylii, to inaczej

- a) wydra olbrzymia (ssak)
- b) koliber pustelnik (ptak)
- c) tilapia (ryba)
- d) kajman czarny (gad)

36. Pantanal to

- a) formacja roślinna o charakterze trawiasto–krzewiastym występująca w Andach na wysokości 2000–4000 m n. p. m.
- b) rozległa równina w Brazylii, Boliwii i Paragwaju, ukształtowana w wyniku działalności rzecznej, w porze deszczowej w większości zalana przez wodę
- c) choroba wysokościowa turystów, znana też pod nazwą puna
- d) płaska wyspa koralowa na Karaibach o kształcie przypominającym pierścień

37. Park Narodowy Los Haitises w Dominikanie to miejsce, gdzie można zobaczyć

- a) namorzyny i las deszczowy
- b) foki

- c) kapibary
- d) gorące źródła

38. Ziemia Ognista to największa wyspa archipelagu o tej samej nazwie, podzielona między Chile i Argentynę. Wyspa jest oddzielona od kontynentu cieśniną noszącą nazwę słynnego podróżnika. Wyprawa, która w 1519 r. wypłynęła pod jego dowództwem jako pierwsza opłynęła kulę ziemską. Nazwisko tego podróżnika to

- a) Krzysztof Kolumb
- b) James Cook
- c) Ferdynand Magellan
- d) Francisco Pizarro

Test wyboru: liczba punktów _____

CZĘŚĆ II ZADANIA OTWARTE

W tej części konkursu musisz wstawić w odpowiednich miejscach wymagane informacje. Za każdą wstawioną poprawnie informację otrzymasz dwa punkty:

39. Do podanych nazw państw wpisz odpowiadające im nazwy stolic.

Nazwa państwa	Stolica
Brazylia	
Chile	
Dominikana	
Haiti	

40. Wpisz brakującą informację

Państwo w Ameryce Środkowej, leżące na Morzu Karaibskim, w archipelagu Wielkich Antyli. Graniczy z republiką Dominikany.

Opisane powyżej państwo to

41. Wpisz brakujące informacje.

Na terytorium Brazylii wyróżniamy trzy wielkie systemy rzeczne, jednym z nich jest Wody z wszystkich systemów rzecznych odprowadzane są do Oceanu Największa rzeka Brazylii bierze swój początek u źródeł Ucayali–Apurimac na terytorium W Amazonce żyje jeden z największych, bo ważący nawet 70 kgzwany arrau, który stanowi cenione przez tubylców pożywienie.

42. Wpisz brakujące informacje.

Najdłuższą rzeką w..... jest Loa, która uchodzi do Oceanu

43. Wstaw odpowiadające poszczególnym miastom nazwy państw:

- a) Carrefour _____ b) Puente Alto _____
b) Salvador _____ d) Puerto Plata _____

Wstaw brakujące informacje

44. Sans–Souci to obiekt z listy światowego dziedzictwa UNESCO.

Znajduje się w(wstaw nazwę państwa). Są to ruiny.....
(podaj rodzaj obiektu) Henryka I, zwanego Czarnym Napoleonem.

45. Jean Wyclef to muzyk i kompozytor, przez wiele lat wokalista i gitarzysta amerykańskiego zespołu Fugees znanego m. in. z utworu „Ready or Not”, Wyclef, obecnie mieszkający w Stanach Zjednoczonych, urodził się w(wstaw nazwę państwa).

46. Stan Bahía w Brazylii jest uważany za kolebkę stylu muzycznego i tańca. Tańcem tym jest

47. to roślina występująca m. in. w dorzeczu Amazonki, stosowana w leczeniu i kuchni brazylijskiej. Z nasion sporządza się kwaskowaty napój orzeźwiający o działaniu podobnym do kawy, zawierający kofeinę i witaminy. Nazwa rośliny i napoju wywodzi się od nazwy Indian Guarani.

48. Największym latającym ptakiem występującym na terytorium Chile jest

49. Karaibski napój alkoholowy, wytwarzany ze sfermentowanego soku wytwarzanego z trzciny cukrowej to

50. Wstaw brakującą informację

Zwierzę z rodziny wielbłądowatych, występujące w Chile, blisko spokrewnione z lamą, to

Zadania otwarte: liczba punktów _____